

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μαγικό ραβδί και αφεντικό

Σε εποχή οικονομικής κρίσης, οι μοναδικές ηλεκτρονικές μικροσυσκευές που οι πωλήσεις τους, αντί να μειώνονται, αυξάνονται, είναι τα «έξυπνα» κινητά. Πάνω από ένα εκατομμύριο φανατικοί της κινητής τηλεφωνίας έσπευσαν να αποκτήσουν με κάθε μέσο το μοντέλο τέταρτης γενιάς, κατά την πρώτη ημέρα κυκλοφορίας του. Η κατασκευάστρια εταιρεία έχει διαθέσει συνολικά από το 2007, που διοχέτευσε στην αγορά το «έξυπνο» κινητό της, περισσότερες από 50 εκατομμύρια συσκευές. Υπήρξαν πολλοί (μεταξύ αυτών και Έλληνες) που πέταξαν σε Λονδίνο, Παρίσι, Μόναχο, Τόκιο, Νέα Υόρκη για να αποκτήσουν πρώτοι το αντικείμενο του πόθου τους.

Συσκευές-μύθος, είναι από τα λίγα προϊόντα που δεν έχουν προκαλέσει μποϊκοτάζ¹ για τις συνθήκες παραγωγής τους — μολονότι είναι γνωστό ότι το εργοστάσιο όπου κατασκευάζονται απασχόλησε πρόσφατα τον Τύπο με τις αυτοκτονίες υπαλλήλων που δεν άντεξαν τα μικρά μεροκάματα, τις ατέλειωτες ώρες δουλειάς, τη διαμονή σε άθλιους «ξενώνες»... Για να αναχαιτίσει το κύμα των αυτοκτονιών, η εταιρεία αύξησε το μισθό των ανθρώπων-μηχανών κατά 20%, έτσι ώστε, μαζί με τις υπερωρίες, φτάνει πλέον τα 113 ευρώ το μήνα!

Τίποτα από αυτά δεν πτοεί τους μανιακούς των «μαγικών» συσκευών. Σίγουρα, πρόκειται για μια «αυλή των Θαυμάτων», για ένα μαγικό ραβδάκι με το οποίο κανείς μπορεί να πραγματοποιήσει κάθε τεχνολογικό του όνειρο... Κάμερα υψηλής ανάλυσης, γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο, αναπαραγωγή μουσικής και βίντεο, σύνδεση με σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, πρόβλεψη καιρού, μέτρηση καρδιακών παλμών, σύγκριση τιμών,

ενημέρωση κίνησης τραπεζικών λογαριασμών, παροχή πληροφοριών για πρόσωπα, αντικείμενα, φάρμακα, αξιοθέατα και τόσα άλλα.

Όμως, είναι μόνο αυτό; Ή είναι κυρίως διότι **έχει γίνει «αξία»** (μετά την απεμπόληση² των πολιτισμικών και ηθικών αξιών), ένα κοινωνικό «αγαθό» που μπορεί να κυκλοφορεί και να εξαργυρώνεται ως κοινωνικό νόμισμα, με σκοπό την απόκτηση κοινωνικού κύρους; Με το «έξυπνο» κινητό αγοράζεις μια υψηλότερη θέση στην κοινωνία, λαμβάνεις ένα είδος κοινωνικής προαγωγής. Δεν είναι απλώς μια πολυμηχανή διασκέδασης, ένα εξάρτημα που εμπλέκει το άτομο στο συλλογικό τελετουργικό της «επικοινωνίας» (μαζί στήριγμα, σωματοφύλακας, σύντροφος, φίλος), αλλά και ένα διαρκές «εισιτήριο» για αλλού ... Το μήνυμα που στέλνει το «έξυπνο» κινητό στον κάτοχό του και εγγράφεται βαθιά στο υποσυνείδητό του δεν είναι το εμφανές περιεχόμενο των ήχων και των εικόνων, αλλά η δυνατότητα αποδιοργάνωσης του πραγματικού και ανασύνθεσης της εικόνας των γεγονότων μέσα από τις πολλαπλές εφαρμογές, μέσα από την εύκολη και θαυμαστή μετάβαση από τον έναν στον άλλον εικονικό κόσμο.

Προϊόν-σύμβολο της εποχής, έλκει αχόρταγα και καταβροχθίζει οτιδήποτε εισέλθει στην ακτίνα επιρροής του· ακόμη και τον κάτοχό του. Διότι δεν είναι μια απλή τεχνητή προέκταση του χεριού, είναι καταναγκαστικό «αφεντικό», έξη³ που **ωθεί** ένα σκαλί βαθύτερα στον φαύλο κύκλο των εξαρτήσεών μας. Μέσα από ένα σύστημα επίπλαστων⁴ αναγκών, μας γοητεύει και μας παγιδεύει, μας υπηρετεί και, ταυτόχρονα, μας μεταμορφώνει σε δικούς του υπηρέτες.

(Από τον ημερήσιο Τύπο, διασκευή).

1. εμπορικό αποκλεισμό
2. εγκατάλειψη για ιδιοτελείς σκοπούς
3. συνήθεια
4. τεχνητών, μη πραγματικών

ΘΕΜΑΤΑ

A.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια, σε 80 - 100 λέξεις.

Μονάδες 25

B.1. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο 70-80 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος:
«Συσκευές-μύθος, είναι από τα λίγα προϊόντα που δεν έχουν προκαλέσει μποϊκοτάζ¹ για τις συνθήκες παραγωγής τους».

Μονάδες 12

B.2. α) Με ένα σύντομο σχόλιό σας, να αιτιολογήσετε τον τίτλο του άρθρου με βάση το περιεχόμενό του. (μονάδες 6)

β) Να εντοπίσετε τα δομικά στοιχεία της πρώτης παραγράφου του κειμένου: «Πάνω από ένα ... του πόθου τους». (μονάδες 3)

Μονάδες 9

B.3. Να γράψετε δύο ομόρριζα για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

κρίσης

θαυμάτων

τιμών

ωθεί

Μονάδες 8

B.4. Να δικαιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών στις παρακάτω εκφράσεις:

«έξυπνο» κινητό

άθλιους «ξενώνες»

έχει γίνει «αξία»

Μονάδες 6

Γ.1. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι με την απόκτηση εξελιγμένων τεχνολογικών προϊόντων ενισχύεται το κοινωνικό κύρος τους. Σε ένα άρθρο σας, που το προορίζετε για την τοπική εφημερίδα, να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σχετικά με: α) τους λόγους για τους οποίους κάποιοι υιοθετούν μια τέτοια αντίληψη· β) τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η αντίληψη αυτή στη ζωή τους. (400-500 λέξεις)

Μονάδες 40

ΟΛΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό διαρκείας και μόνο ανεξίτηλης μελάνης.**
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των θεμάτων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ